

KOMENTÁŘ

16. 2. 2023

Výzkum, vývoj a informační technologie v Olomouckém kraji v roce 2021

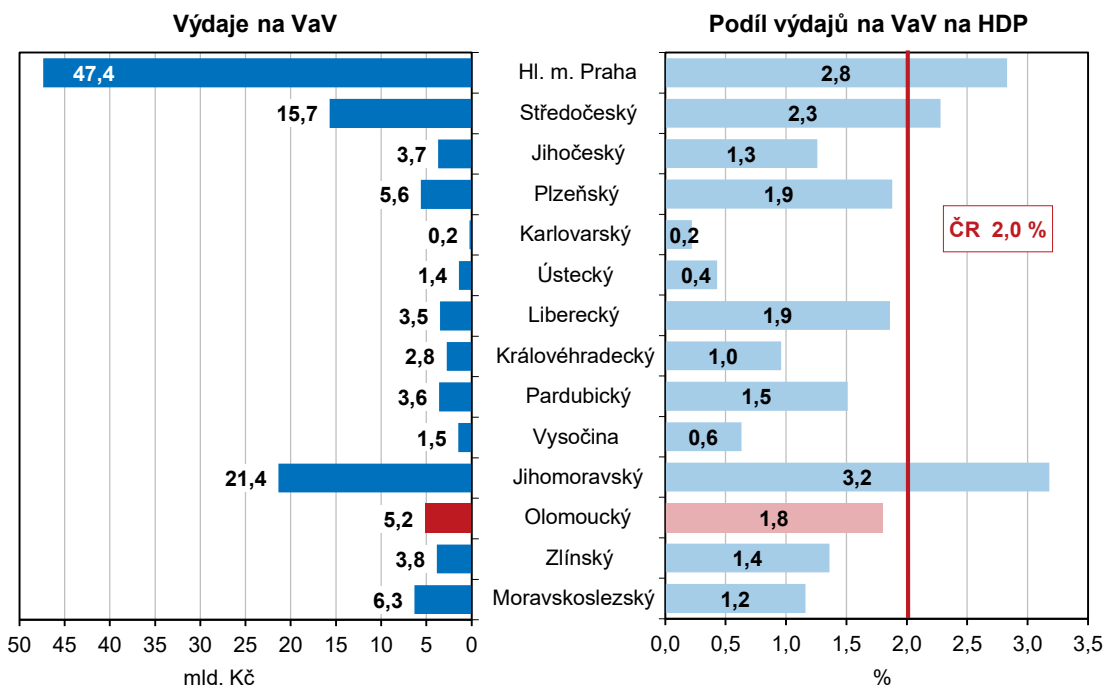
Celkové výdaje na výzkum a vývoj dosáhly v Olomouckém kraji v roce 2021 rekordní výše 5,2 mld. Kč. Výzkumem a vývojem se zabývalo 3,9 tis. zaměstnanců v kraji. Vybavenost domácností v kraji počítačem a připojením k internetu patří dlouhodobě k nejnižším v mezikrajském srovnání.

Výzkum a vývoj

Data za výzkum a vývoj (VaV) jsou získávána z každoročního šetření, kdy jsou osloveny všechny subjekty (podniky, veřejné výzkumné instituce, vysoké školy) provádějící VaV jako svou hlavní nebo vedlejší činnost na území České republiky. V roce 2021 bylo do šetření zařazeno 173 pracovišť z Olomouckého kraje, většinou ve firmách (150 pracovišť), zabývajících se některým z průmyslových odvětví.

Zatímco v roce 2020 celkové výdaje na VaV v Olomouckém kraji meziročně poklesly, v roce 2021 došlo k jejich navýšení a celková částka 5 156 mil. Kč představovala nárůst o 20,2 % oproti předchozímu roku. Toto navýšení bylo nejvyšší ve srovnání 14 krajů České republiky.

Výdaje na výzkum a vývoj podle krajů v roce 2021

Nicméně na celkových výdajích na VaV v České republice (121,9 mld. Kč) se výdaje v kraji podílely 4,2 %. Nejdůležitějším centrem výzkumu a vývoje zůstala Praha (47,4 mld. Kč).

KOMENTÁŘ

S odstupem následoval kraj Jihomoravský (21,4 mld. Kč) a Středočeský (15,7 mld. Kč). V těchto třech krajích byly realizovány více než dvě třetiny všech výdajů na výzkum a vývoj v zemi. Krajský podíl výdajů na VaV na regionálním HDP dosáhl 1,8 %, což byla hodnota nižší než republikový průměr (2,0 %).

Zatímco v republikových výdajích na VaV zaujímaly investiční náklady zahrnující výdaje za pozemky, stavby a pořízení dlouhodobého majetku celkem 9,0 %, v Olomouckém kraji jejich celková výše 223 mil. Kč tvořila jen 4,3% podíl na krajských výdajích na VaV. V roce 2021 většinu výdajů na VaV v kraji představovaly běžné výdaje, z nichž největší část prezentovaly mzdové výdaje (2 569 mil. Kč, tj. 49,8 % z celkových výdajů na VaV v Olomouckém kraji).

Podle hlavních sektorů provádění VaV bylo nejvíce nákladů vynaloženo v podnikatelském sektoru (3 334 mil. Kč, tj. 64,7 %). Třetina krajských výdajů na VaV byla vydána ve vysokoškolském sektoru (1 738 mil. Kč, tj. 33,7 %). V případě Olomouckého kraje se již tradičně jednalo o nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání. Výdaje na VaV vládního sektoru dosáhly 69 mil. Kč a výdaje soukromého neziskového sektoru činily 15 mil. Kč. Převažujícím zdrojem financování nákladů na VaV v kraji tak byly podniky (60,9 %) a veřejné zdroje domácí (28,8 %) či zahraniční (8,2 %).

Na pracovištích v Olomouckém kraji se činností ve VaV věnovalo celkem 5 860 pracovníků, ať už na plný či částečný pracovní úvazek. Po přepočtu na plnou roční pracovní dobu to bylo 3 896 pracovníků. Ti tvořili 4,6 % z celkového přepočteného počtu pracovníků ve výzkumu a vývoji v České republice. Meziročně se jejich počet zvýšil o 12,5 %. Mezi výzkumné pracovníky bylo zařazeno 2 335 z nich. Polovina z pracovníků ve VaV působila v podnikatelském sektoru (1 943 osob, tj. 49,9 %). Ve vysokoškolském sektoru bylo zaměstnáno 1 842 pracovníků, tj. 47,3 % z počtu pracovníků ve VaV v kraji.

Z dalších dat vztahujících se k VaV jsou k dispozici z výsledků Výběrového šetření pracovních sil i údaje o počtech specialistů v oblasti vědy a techniky (třída 21 Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO). Podle tohoto šetření bylo v kraji zaměstnáno 6,9 tis. specialistů v oblasti vědy a techniky (tříletý klouzavý průměr za roky 2019 až 2021). Zaujímal 2,3% podíl na celkovém počtu zaměstnaných v kraji. Jejich průměrná hrubá měsíční mzda se v roce 2021 zvýšila na 48 553 Kč, což bylo o 31,0 % více, než činila průměrná hrubá měsíční mzda v Olomouckém kraji.

Podle dat Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy studovalo v roce 2021 na vysokých školách v České republice 1 218 studentů z kraje některý z přírodovědných oborů a 2 146 studentů některý z technických oborů. Ve stejném roce absolvovalo 210 studentů přírodovědných a 472 studentů technických oborů s trvalým bydlištěm v Olomouckém kraji.

Informační technologie

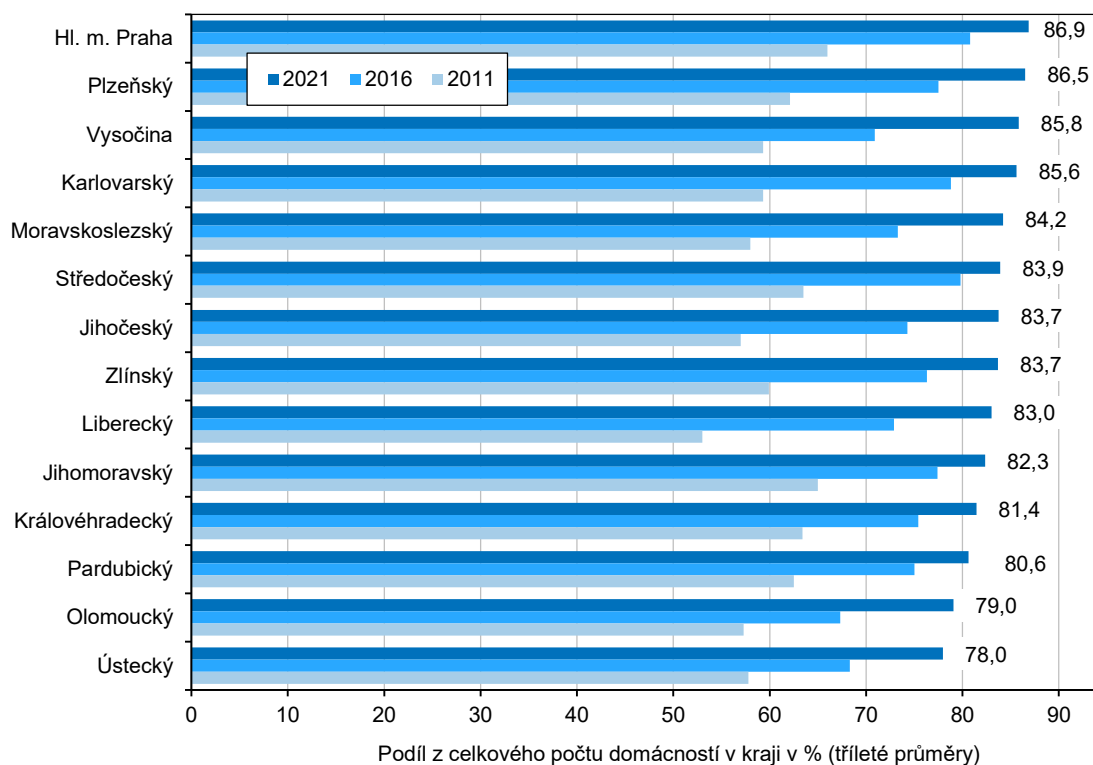
ICT obor na vysokých školách v České republice v roce 2021 studovalo 942 studentů s trvalým bydlištěm v Olomouckém kraji, z nichž bylo pouze 129 žen. Studenti ICT oborů tvořili 5,8 % z celkového počtu studujících vysokou školu z kraje. Absolventů bylo evidováno 152, tj. 4,6 % z počtu absolventů vysokých škol pocházejících z Olomouckého kraje.

KOMENTÁŘ

Podle Výběrového šetření pracovních sil mohli tito absolventi doplnit 6,7 tis. ICT odborníků zaměstnaných v kraji. ICT odborníci v roce 2021 dostávali průměrnou hrubou měsíční mzdu ve výši 46 086 Kč, která byla o 24,3 % vyšší než průměrná mzda v kraji.

Pokud se zaměříme na využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech i mezi jednotlivci, v Olomouckém kraji je nižší než republikový průměr. Ukazují to dlouhodobě výsledky Výběrového šetření o využívání informačních a komunikačních technologií (VŠIT). Podle tohoto šetření bylo v kraji v letech 2020 až 2022 vybaveno počítačem 75,4 % domácností, zatímco v celé České republice to bylo 79,5 %. Nižší podíl vybavených domácností počítačem byl zjištěn pouze v kraji Ústeckém (68,7 %). Nízký byl také podíl domácností osob starších 65 let, kdy počítačem bylo v kraji vybaveno 35,6 % z nich (v ČR 42,2 %).

Domácnosti s připojením k internetu podle krajů

Vzhledem k tomu, že přístupu k internetu dnes vedle počítačů využívá celá řada dalších zařízení, je podíl domácností s internetem obvykle mírně vyšší než podíl domácností s počítačem. V Olomouckém kraji bylo k internetu ve stejném období připojeno 79,0 % domácností, což po Ústeckém kraji opět odpovídalo druhému nejnižšímu podílu v mezikrajském srovnání.

Internet v Olomouckém kraji používá 79,8 % obyvatel starších 16 let. Jedná se o třetí nejnižší podíl v mezikrajském srovnání, republikový průměr v letech 2020 až 2022 dosáhl 82,8 %. Kladně můžeme hodnotit navýšení podílu uživatelů internetu mezi důchodci, který se

KOMENTÁŘ

v uvedeném období zvýšil v kraji na 47,3 %, což už by téměř odpovídalo republikovému průměru (48,0 %).

Pohodlnou dostupnost internetu zvýšil v posledních letech prudký rozmach chytrých mobilních telefonů. Zatímco v letech 2010 až 2012 využívalo v Olomouckém kraji internet na mobilním telefonu pouze 6,0 % jednotlivců, o 10 let později se jejich podíl zvýšil na 70,7 %. I přes výrazný nárůst byl uvedený podíl pod republikovým průměrem (72,1 %). Mezi důchodci internet na mobilu sledovalo 30,7 % seniorů v kraji, což bylo více než činil podíl za republiku (26,8 %).

Z údajů získaných prostřednictvím uvedeného šetření bylo například zjištěno, že na internetu v průměru let 2020 až 2022 nakupovalo 64,0 % obyvatel kraje starších 16 let (v ČR 68,5 %). Internetové bankovníctví používalo už 62,8 % obyvatel kraje, zatímco v republice 67,2 %. Na sociálních sítích bylo aktivních 55,2 % populace (v ČR 56,1 %), přičemž mezi mladými ve věku mezi 16 a 34 roky to bylo 93,0 %.

Mnoho dalších informací naleznete v aktualizované **sadě tabulek** s podrobnějším pohledem na oblast výzkumu, vývoje, informačních technologií a jejich využívání, které je možné získat z výkaznictví nebo z administrativních zdrojů dat. Kromě srovnání postavení jednotlivých krajů v roce 2021 je zde rovněž zobrazen vývoj v posledních letech.

[Výzkum a vývoj v mezikrajském srovnání – tabulky](#)

[Informační technologie v mezikrajském srovnání – tabulky](#)

Další poznatky z těchto oblastí (včetně grafů, kartogramů, komentářů a podrobné metodiky) můžete získat na stránkách:

https://www.czso.cz/csu/xm/veda_vyzkum-xm

https://www.czso.cz/csu/xm/informacni_spolecnost-xm

Kontakt:

Jarmila Benešová

Oddělení informačních služeb

Tel.: 585 731 516

E-mail: jarmila.benesova@czso.cz